

សុខុធាលភាពប្រុំគ៖ បំខំ និខគារគារពារ

Pig Health: Diseases and Prevention II

មណ្ឌិត កែខ សាធ និខលោកខា ម៉ុនណា

មហាទិធ្យាល័យ ទេខូសាស្ត្រសគ្គ នៃសាអលទិធ្យាល័យគូមិន្ទអសិកម្ម

តើអ្នកផ្តល់កាកសំណល់អ្វីខ្លះដល់ជ្រុកអ្នក?

តើអ្នកត្រូវធ្វើដូចម្ដេចជាមួយកាកសំណល់ទាំងនោះ ពេលផ្ដល់ឲ្យជ្រុកស៊ី?

អាឡេល់ភាគសំណល់នោខនីដ្ឋាន ឬភាគសំណល់ផ្ទះបាយ អាចចម្លួចខំចិនល់ទ្រុកអូត

តើកាកសំណល់ភោជនីដ្ឋាន ឬកាកសំណល់ផ្ទះ បាយមានហានិភ័យអ្វីខ្លះដល់ជ្រូកអ្នក?

- 9. កាកសំណល់ភោជនីយដ្ឋាន ឬកាកសំណល់ ផ្ទះបាយ គឺមានហានិភ័យដោយជំងឺ បង្កដោយ ពពួកបាក់តេរី និងវីរុស
- ២. សាច់ជ្រូកអាចជាហានិភ័យដ៏ធ្ងន់ធ្ងរពី ជំងឺអុតក្ដាម ឆ្កួតជ្រូក និងជំងឺប៉េស្ដជ្រូកអាហ្វ្រិច

តើអ្នកត្រូវធ្វើដូចម្ដេចជាមួយកាកសំណល់ទាំងនោះ?

- ១. កុំផ្តល់កំទេចសាច់ជ្រូក ដល់ជ្រូករបស់អ្នក។
- ២. កាកសំណល់ភោជនីយដ្ឋាន គឺមានហានិភ័យដោយសារមាន ពពួកបាក់តេរី និងវីរុស ព្រមទាំងអ្នកដែលដឹកជញ្ជូនកាកសំណល់ ផងដែរ ដូចនេះ ត្រូវចម្អិន និងទុកដាក់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវមុនផ្ដល់ឲ្យ ជ្រុកស៊ី។
- ៣. កុំផ្តល់កំទេចសាច់ (ពិសេសសាច់ជ្រូក) ដែលមាននៅក្នុងកាក សំណល់ផ្ទះបាយ ដល់ជ្រូកអ្នក។

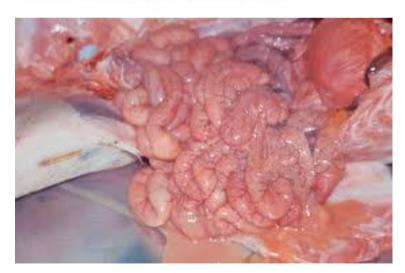

ខំខិត្តតអ៊ីតូលី (E.COLI)

- បង្កពី៖ បាក់តេរី អឺកូលី
- ការចម្លង៖ ឆ្លងតាមរយៈការប៉ះពាល់ផ្ទាល់ជាមួយលាមកសត្វឈឺ ឬការផ្ដល់ កាកសំណល់ផ្សេងៗ។
- **រោគសញ្ញា៖** រាករាវដូចទឹក ដែលធ្វើឲ្យជ្រុកងាប់ដោយសារខ្សោះជាតិទឹក។ ច្រើនកើតចំពោះកូនជ្រកទើបកើត និងក្រោយពេលផ្ដាច់ដោះភ្លាមៗ។
- ស្នាកស្នាមទូទៅ៖ លាមករាវដូចទឹក និងកូនជ្រុកខ្សោះជាតិទឹកក្នុងខ្លួន។
- ការព្យាបាល៖ អង់ទីប្យូទិចមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការព្យាបាល ក្នុងករណី ដែលព្យាបាលទាល់ពេលវេលា។
- ការការ៣រ៖ ការចាក់វ៉ាក់ស៊ាំងមេផើម មានប្រសិទ្ធភាពតិចតួចទៅដល់កូន ដែលនឹងកើត ដោយសារការបញ្ហូនភាពស៊ាំពីមេមកកូនមានកម្រិតទាប។ ការធ្វើអនាម័យ និងបំបែកកូនតូចៗចេញពីជ្រុកធំ អាចជួយការពារជំងឺនេះ បាន។

រាករាវដូច ទឹក និងមាន pH ខ្ពស់

ខុច្ខុំរាងមារផ្តុំ មេខាន់រិ

- បង្កពី៖ ពពួកបាក់តេរីសាល់ម៉ូណេឡា ដែលភាគច្រើនជាសាល់ម៉ូកូលេរ៉ា (S. Cholerasuis) និងសាល់ ម៉ូទីហ្វីមីរៀម (S. Typhimirium)
- ការចម្លង៖ ឆ្លងតាមរយៈការប៉ះផ្ទាល់ជាមួយលាមករបស់សត្វឈឺ ឬតាមរយៈសាច់ដែលចម្អិនមិនបានល្អ
- រោគសញ្ញា៖ ច្រើនកើតលើជ្រកកំពុងលូតលាស់ ដែលមានអាយុពី១២-១៤សប្តាហ៍។ ប្រភេទសាល់ម៉ូកូ លេរ៉ា (S. Cholerasuis) បង្កឲ្យមានមេរោគក្នុងឈាម និងរលាកសួតភ្លាមៗ ហើយចេញរោគសញ្ញាដូច ជា ក្តៅខ្លួន មិនសូវស៊ីចំណី ល្ហិតល្ហៃ និងស្បែកក្រហម។ មានករណីរលាកស្បែកខ្លាំងនៅតំបន់ចុង កន្ទុយ ត្រចៀក ច្រមុះ និងជើង ហើយវិវត្តន៍ទៅជាពណ៌ខៀវជាំ។ លាមកមានលក្ខណៈរាវដូចទឹក និង មានក្លិនស្អុយខ្លាំង ហើយអាចមានលាយឈាមតិចៗ។ ចំពោះប្រភេទសាល់ម៉ូទីហ្វីមីរៀម (S.
  - Typhimirium) ឃើញមានរោគសញ្ញារាកតែប៉ុណ្ណោះ។
- ស្នាកស្នាមទូទៅ៖ រលាកសួត មានស្នាមជាំនៅរាល់ផ្នែកខាងចុងនៃរាងកាយ (ចុងត្រចៀក ចុងច្រមុះ និង ចុងជើង) និងរាក។
- ការព្យាបាល៖ អង់ទីប្យូទិចអាចមានប្រសិទ្ធភាព ក្នុងករណីព្យាបាលទាន់ពេលវេលា។
- ការការពារ៖ បង្កើនការធ្វើអនាម័យ និងគ្រប់គ្រងសត្វកកេរឲ្យបានល្អ។ មិនត្រូវផ្តល់កាកសំណល់ ដែល មិនបានចម្អិនត្រឹមត្រូវឲ្យជ្រុកស៊ីនោះទេ។ យើងអាចប្រើប្រាស់វ៉ាក់ស៊ាំងបាន ដើម្បីការពារជំងឺនេះ។

 https://www.youtube.com/watch?v =eyQ4t1wHl2M&feature=share&f bclid=lwAR32GDX6X0LYndlyEJF AqQVUnDtyGsTl9x9ZWDaxGzTt wCwsUtvqElBp2xo

តើអ្វីនៅខាខិខិថេ ស្ព្យុទូកអាច្រិច?

What is ASF?

- A <u>highly fatal</u> viral disease of domestic and wild pigs
- Natural infection of African warthogs and bush pigs but causes <u>no disease</u> in them
- Also an infection of soft bodied ticks

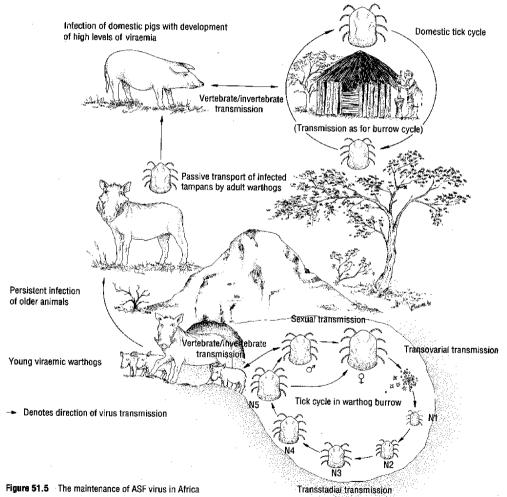

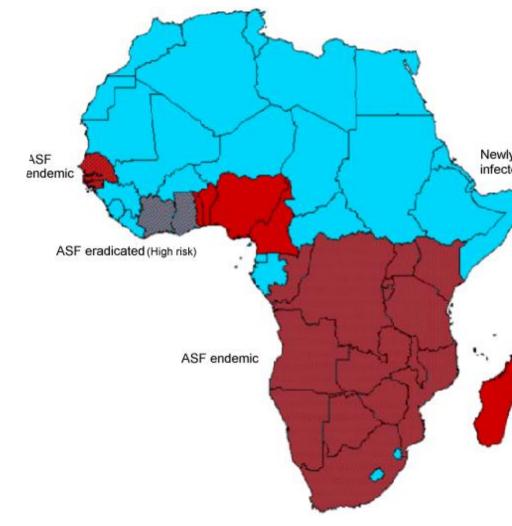

Where does it occur?

• Endemic in parts of Africa, initially where warthogs and domestic pigs coexist, but can be maintained just in domestic pigs

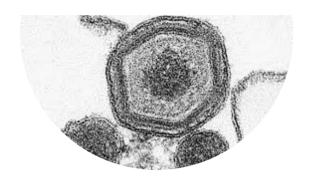

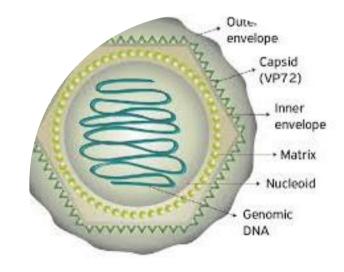

What causes it? (Aetiology)

- Large double stranded DNA virus
- The only member of the Asfarviridae family, genus Asfivirus
- Replicates mainly in cytoplasm of macrophages

Six days after infection huddling together, not eating, reluctant to move, Temp >41C, reddening of ears

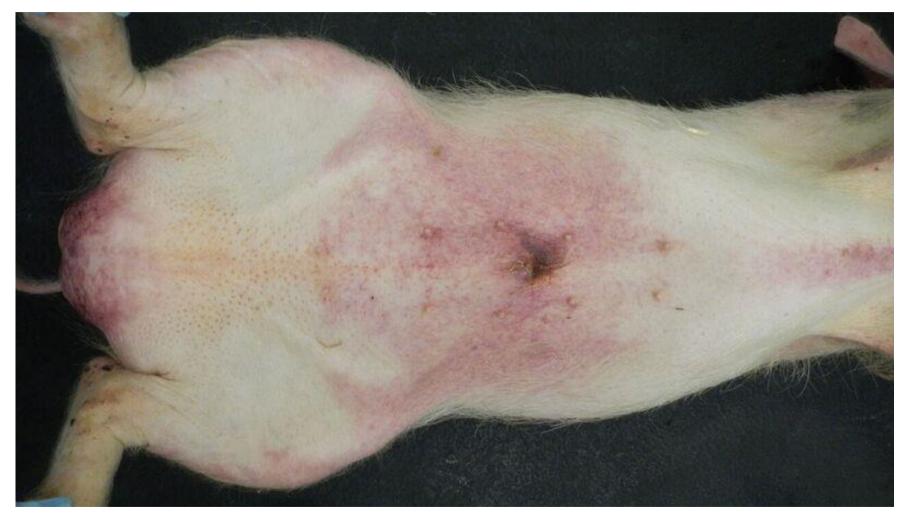

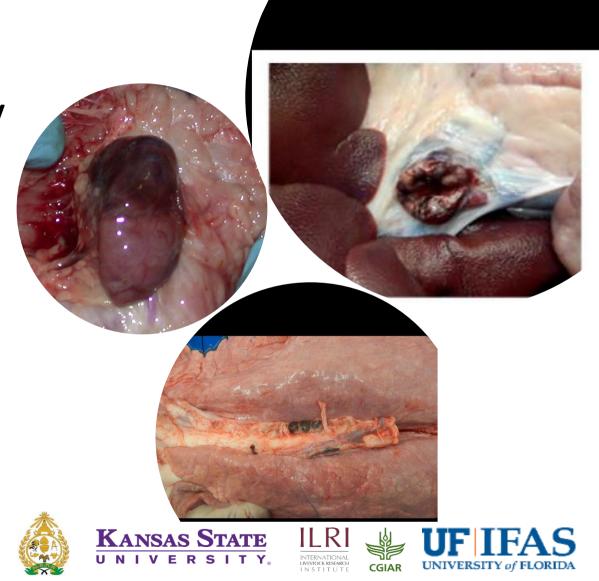

Gross pathology

Haemorrhagic lymph nodes

- Gastrohepatic lymph nodes
- Mediastinal lymph nodes

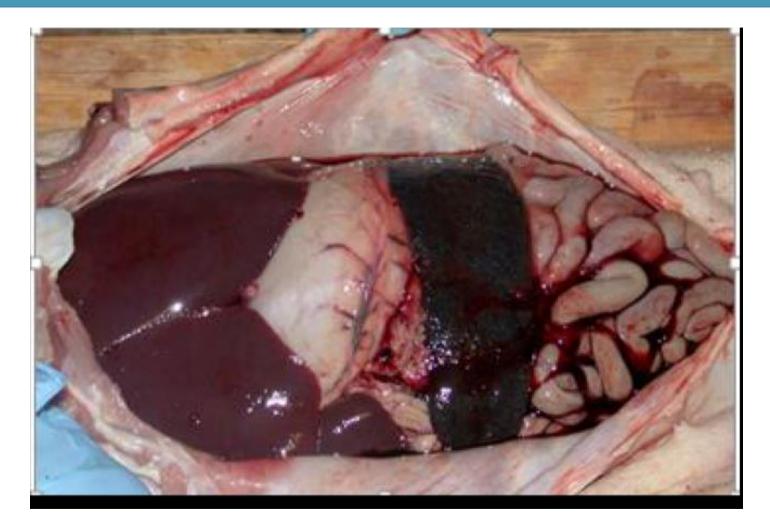

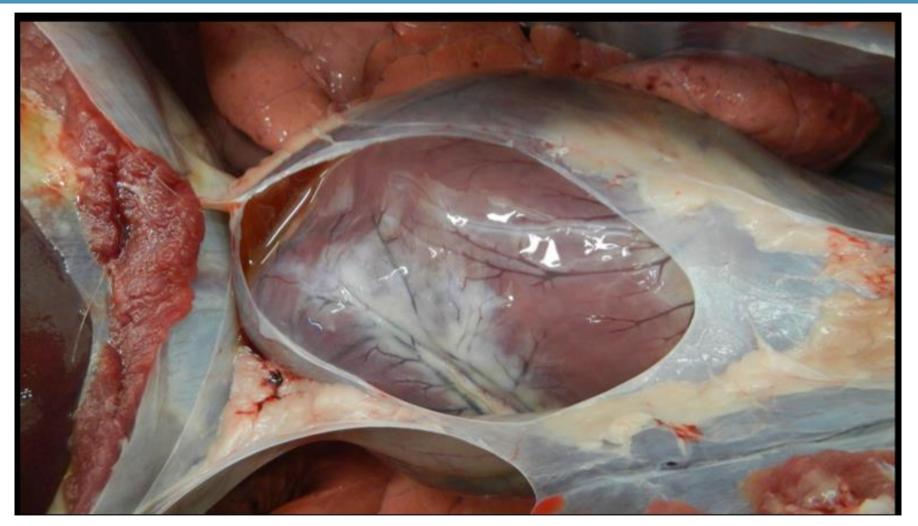

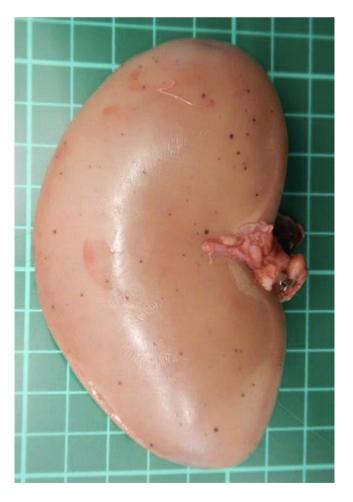

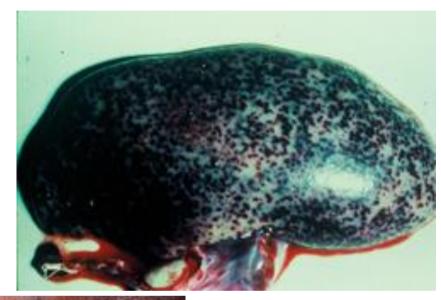

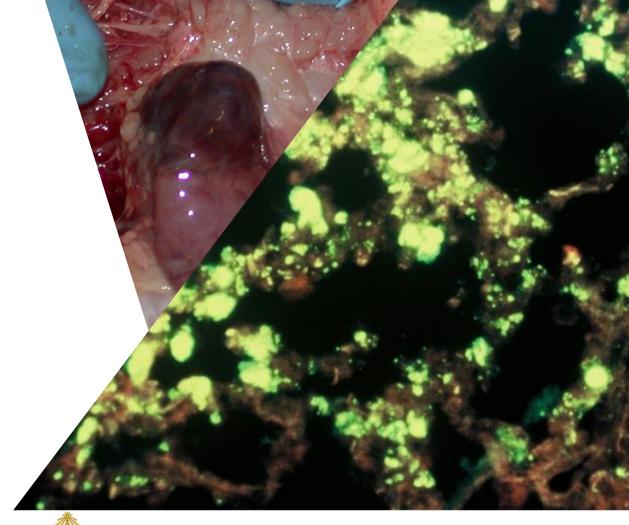

Confirming the diagnosis

- What samples to collect?
  - Blood
  - Lymph nodes
  - Spleen
  - Lung
  - Kidney
- What laboratory tests?
  - Serology
  - Virus isolation
  - Antigen detection (immunofluorescence)
  - PCR (detect genome)

How does it spread?

- Ticks
- Direct contact between pigs
- Contact with virus on contaminated clothing, equipment, bedding etc.
- Food waste containing pork meat derived form infected pigs

Really important to remember

- Virus very stable and lasts long time in environment
- The few pigs that recover remain infected for life
- Infected pigs may shed virus before and as soon as they show clinical signs

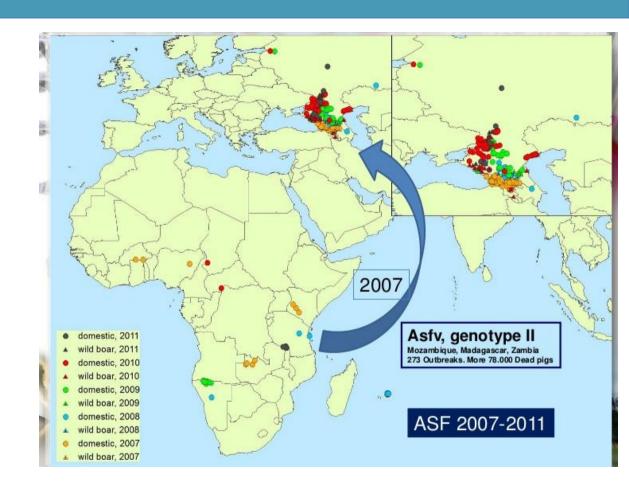

Where is it occurring now?

In 2007 food scraps from ship fed to pigs in port in Georgia

Infection not controlled and spread throughout country and north into Russia

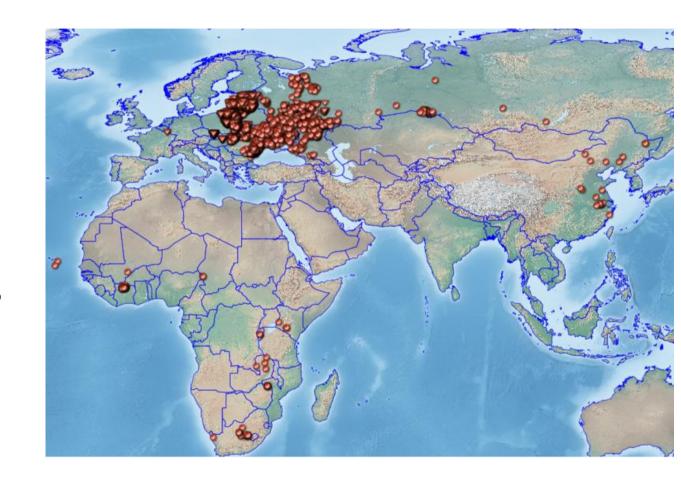

Spread into Europe and East into China

- In domestic pigs in backyards of homes
- In wild boar
- Spread by hunters (probably)

What options do we have to control it?

- Stop it entering the country (no pigs or pig meat products or contaminated material)
- High level of community awareness and reporting (acute illness and death in pigs)
- Farm biosecurity
- Rapid response by veterinary authorities (stop movement, trace forward and backward)
- Correct samples to lab to confirm diagnosis
- Lab capacity to diagnose
- Slaughter infected pigs and those in contact, safe disposal and disinfection of premises

Is Cambodia ready to detect and respond?

- Control of borders?
- Community awareness?
- General surveillance for pig diseases?
- Knowledge of movement of pigs and pig products?
- Capacity to respond to reports and investigate?
- Laboratory capacity to diagnose?
- Capacity to stamp out outbreaks before they spread?

តើអ្វីខ្លះដែលចម្លងជំងឺប៉េស្តជ្រុកអាហ្រិច?

តើរោគសញ្ញាមួយណាខាងក្រោមដែលជារោគសញ្ញាជំងឺប៉េស្តអាហ្រិច?

ទាំងអស់

ព្រ

M

G

کا

តើអ្នកអាចព្យាបាលជំងឺប៉េស្តជ្រុកអាហ្រិចដែរឬទេ?

១. ប្រើអង់ទីប្បទិច

២. គ្មានថ្នាំព្យាបាល

भक्षाः

